

CEREBRAL PALSİDE İŞ VE UĞRAŞI TERAPİSİ

- ▶ **Serebral Palsi (SP)** gelişimini tamamlamamış beynin ilerleyici olmayan hasara bağlı hareket ve duruş bozukluğudur.
- ▶ Çocukluk çağının en sık görülen özürlülük nedenlerinden biridir.
- ▶ Doğumdan itibaren rehabilitasyonu oldukça zorlu ve yoğun bir çabayı gerektirir.

Amaç:

- 1.Fonksiyonel paternlerin yerleşmesi
- 2.Duyu-algı-motor bütünlüğü sağlamak
- 3.Elin fonksiyonel kullanımını sağlamak
- 4.Emosyonel adaptasyona yardım etmek
- 5.Uygun bir işe yönelmek ve hazırlamak
- 6.GYA'da bağımsızlığı sağlamak

Ergoterapinin Amaçları

1. Postüral kontrolü sağlamak
2. Fonksiyonel paternlerin yerleşmesini sağlamak
3. Duyu algı motor bütünlüğünü sağlamak
4. Elin fonksiyonel kullanımını sağlamak
5. Yazı yazma becerisini geliştirmek
6. GYA'da bağımsızlığı sağlamak
7. Çevrenin modifiye edilmesi
8. Aktivite adaptasyonu ve yardımcı teknoloji ile performans limitasyonunu kompanse etmek
9. Çocuğun toplumsal katılımını sağlamak
10. Mesleki rehabilitasyon için hazırlık

DEĞERLENDİRME REHBERİ

- ▶ Çocuk vücudunun bütün bölümlerini tam range ile yerçekimine karşı hareket ettirebiliyor mu?
- ▶ Tüm düzlemlerde başını dik tutabiliyor mu ve mobil mi?
- ▶ Çocuk gövdesini dik tutabiliyor mu? Stabil mi?
- ▶ Çocuk ellerinin pozisyonunu değiştirebiliyor mu? Devam ettirebiliyor mu ve kontrol edebiliyor mu?
- ▶ Çocuk tüm uzay düzlemlerinde hareketli mi?
- ▶ Aspirasyon olmadan yiyecekleri başarılı bir şekilde çiğneyip yutabiliyor mu?
- ▶ Çocuk tuvalete oturduğunda boşaltım yapabiliyor mu?
- ▶ Çocuk teknolojik bir aleti aktivite etmek için düğmeyeulaşabiliyor mu?

DEĞERLENDİRME

- ▶ Kas tonusu (Asworth)
- ▶ Motor Gelişim Düzeyi (GMFM-Gross Motor Function Measure)
- ▶ Eklem Hareketleri
- ▶ Kas Kuvveti (CP'nin tipine göre)
- ▶ El fonksiyonları (9 delikli peg testi, Minnesota, Jebsen)
- ▶ Kavrama değerlendirilmesi (SW monofilamentleri, 2 nokta diskriminasyon, hafif dokunma , parmak tanıma vb.)
- ▶ Duyu-algı-motor bütünleşme (Ayres)
- ▶ Kognitif durum (LOTCA, MMT)
- ▶ GYA (Fiziksel Yetenek Testi, PEDI-Pediatric Evaluation Disability Inventory, Wee-FIM)
- ▶ Toplumsal katılımın değerlendirilmesi (PEDI)

TEDAVİ

1. Spastisitenin inhibisyonu
2. Duyu algı motor bütünleşme eğitimi
3. Kavrama ve el fonksiyonlarının eğitimi
4. Kognitif eğitim
5. GYA'nın eğitimi
6. Ev programı ve aile eğitimi

POZİSYONLAMA

- ▶ Kontraktür ve deformiteleri önlemek
- ▶ Hareketi fasilite etmek
- ▶ Fonksiyon kazandırmak için önemlidir.

Duyu Algı Motor Bütünleşme Eğitimi

- ▶ Amaç normal motor gelişim sırasını takip ederek duyu girdilerini artırmaktır.
- ▶ **Gross motor beceriler** → koşma, atlama, zıplama
- ▶ **İnce motor beceriler** → çizgi çizme, boyama, makasla kesme, düğme ilikleme
- ▶ **Vücudun farkına varma** → dokunma, vücudu tanıma, paraşüt aktiviteleri,
- ▶ **Oral motor kontrol** → çiğneme, üfleme

- ▶ **Vestibüler sistem stimülasyonu** → salıncakta sallanma, kayma, atlama, takla atma, sıçrama
- ▶ **Proprioseptif sistem** → tırmanma, itme, dirence karşı çalışma, basınç vb.
- ▶ **Taktil sistem** → Sabit derin basınç, masaj top üstünde oyunlar, vibrasyon
- ▶ **Motor planlama** → Taktil, proprioseptif ve vestibuler aktiviteler
- ▶ **Postüral cevaplar** → Total vücut ekstansiyonu, dengenin gelişmesi
- ▶ **Oküler kontrol-El-göz koordinasyonu** → Resim yapma, çizgi çizme, parçaları yerine atma, top ile basket atma, hedef devirme, peg test çalışması
- ▶ **Görsel uzay algılama** → yap-boz, geometrik şekilleri eşleştirme

Kavrama ve el becerileri için;

- ▶ Farklı pozisyonlarda
 - Uzanma
 - Kavrama
 - Taşıma
 - Bırakma
 - Bilateral el becerileri çalıştırılmalıdır.

Kavrama ve El Fonksiyonlarının Eğitimi

- ▶ Atetoidlerde istemsiz hareketler önlenmeli
- ▶ Spastisitede gevşeme sağlanmalı
- ▶ Önce proksimal kontrol kazanılmalı
- ▶ Fonksiyonel aktivitelerle eğitim
- ▶ El splintleri

GYA Eğitimi

- ▶ Ev programı ve aile eğitimi (gerektiği yerde ve gerektiği kadar yardım)
- ▶ Mobilite Durumunu Değerlendirme
- ▶ En uygun pozisyonlama ve mobilite cihazlarının seşilmesi iēin rehabilitasyon ekibinin interdisipliner ęalıřması gerekir.

SP'li Çocuğun Beslenmesinde En Sık Karşılaşılan Problemler

- ▶ Dilin öne doğru çıkması
- ▶ Uzun ve aşırı ısırma refleksi
- ▶ Anormal öğürme refleksi
- ▶ Ağız bölgesinde dokunmaya karşı aşırı duyarlılık ve salya akması